

Необхідно максимально інтегрувати дітей з особливими потребами в загальну систему освіти, батькам брати активну участь у їхньому вихованні на всіх етапах підготовки до самостійного життя, до засвоєння культурних цінностей, навичок спільного життя.

Література

- 1.Безпалько О. В., Зверева І. Д., Веретенк Т. Г. Соціальна педагогіка: навч. посіб./ за ред. О. В. Безпалько . К.: Академвидав, 2013. 312 с.
- 2.Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи : монографія. К.: «Самміт-Книга», 2009. 272 с.
- 3.Колупаєва, А. А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання: наук.-метод. посіб. А. А. Колупаєва, Л. О. Савчук. К. : Наук. світ, 2010. 196 с.

УДК 37.0:372

Олійник О.Й.

методист центру моніторингу якості
освіти, ЗНО та аналітичної діяльності
ТОКІППО

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ СФОРМОВАНOSTІ ЧИТАЦЬКОЇ ТА МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Розвиток будь-якої системи освіти загалом та її окремих рівнів неможливий поза отриманням усіма зацікавленими суб'єктами актуальних і достовірних даних щодо її стану та якості на конкретних часових зрізах і в динаміці. Ці дані важливі, оскільки від їх урахування залежить можливість здобуття громадянами якісної освіти, формування довіри суспільства до системи та закладів освіти, органів управління освітою, постійного та послідовного підвищення якості освіти й допомоги закладам освіти та іншим суб'єктам освітньої діяльності в підвищенні якості освіти.

Одним із заходів забезпечення й підвищення якості освіти на рівні системи зовнішнього забезпечення якості освіти визначено моніторинг якості освіти. Результати моніторингових досліджень є об'єктивними доказами ефективності управлінської діяльності, які прагне мати Міністерство освіти і науки України. Для здійснення якісного управління освітнім процесом потрібна достовірна інформація, а особливо у час реалізації і втілення в життя Концепції «Нової української школи».

Моніторингове дослідження «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи» 2018 р. набуло статусу частини довготривалого моніторингового дослідження – першого циклу з-поміж чотирьох, запланованих на перспективу до 2024 року – року, коли всі здобувачі початкової освіти будуть випускатися з початкової школи, де будуть реалізовані ідеї Нової української школи [1].

Метою проведення загальнодержавного моніторингового дослідження «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей випускників

початкової школи», зініційованого Міністерством освіти та науки України, є уникнення ситуації бездоказовості висновків про ступінь ефективності впровадження Концепції «Нової української школи» [3].

Результати цього дослідження надалі стануть відправною точкою для простеження змін у відповідній сфері за підсумками впровадження «нової» освітньої парадигми, визначеної Концепцією Нової української школи.

Метою математичної освітньої галузі є формування математичної та інших ключових компетентностей; розвиток мислення, здатності розпізнавати й моделювати процеси та ситуації з повсякденного життя, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, а також здатності робити усвідомлений вибір [5].

За підсумками тестування учнів-учасників основного етапу першого циклу моніторингового дослідження з математики виявлено, що високий поріг подолали 17,7 % випускників початкової школи, середній – 56 %, а базовий – 86,4 %. Таким чином, 13,6 % учнів, які завершили курс початкової школи у 2018 р., перебувають на передбазовому рівні сформованості математичної компетентності.

Найвищі результати з математики показали випускники початкової школи, які здобували освіту в містах обласного підпорядкування, у гімназіях, ліцеях, колегіумах, навчально-виховних комплексах або спеціалізованих школах, а також у звичайних за наповненістю ЗЗСО [1].

Сьогодні стає загально визнаним той факт, що з розвитком інформаційного суспільства, або, як його ще називають, суспільства знань, зміст поняття «читацька компетентність» змінюється, адже сучасна людина змушена жити у світі, де зростає і кількість, і різноманітність писемних текстів, де все більшій кількості людей доводиться використовувати ці тексти по-новому й у набагато складніших ситуаціях, ніж раніше [2].

Важливо, крім цього, відзначити, що саме вміння читати з розумінням зафіксовано, услід за європейською рамкою ключових компетентностей для навчання впродовж життя, чинним Законом України «Про освіту» як наскрізне вміння, що ще раз підтверджує зміну поглядів на читання в сучасній вітчизняній парадигмі освіти [4].

Дані основного етапу першого циклу моніторингового дослідження свідчать про те, що понад 86 % випускників початкової школи досягли базового рівня сформованості читацької компетентності. У понад 16% четвертокласників на етапі закінчення здобуття початкової освіти читацька компетентність сформована на високому рівні. Водночас близько 14% учнів, які завершили здобуття початкової освіти у 2018 р., не володіють базовими читацькими вміннями.

Таким чином, за підсумками моніторингового дослідження можна стверджувати, що найвищу результативність із читання показали випускники початкової школи, які здобували освіту в містах обласного підпорядкування, у гімназіях, ліцеях, колегіумах, навчально-виховних комплексах або спеціалізованих школах, а також у звичайних за наповненістю ЗЗСО [1].

Висновки

Зважаючи на положення Програми моніторингового дослідження, отримані за підсумками проведення моніторингового дослідження дані можуть бути використані відповідно до їхнього змісту:

1) МОНУ – для прийняття управлінських рішень щодо коригування освітніх стандартів, навчальних програм для початкової школи; розроблення та впровадження програм цільової діяльності щодо посилення/усунення впливу окремих факторів на початкову математичну освіту;

2) обласними та місцевими органами управління освітою – для прийняття управлінських рішень щодо стратегії підвищення якості початкової математичної освіти шляхом активізації роботи методичних об'єднань, шкіл передового досвіду тощо;

3) закладами вищої педагогічної освіти – для оптимізації навчальних програм із курсу методики викладання математики в початковій школі; Частина II. Математика 164

4) ЗЗСО – для вироблення тактики вдосконалення практики викладання математики в початкових класах;

5) учителями-практиками з мережі початкової школи – для коригування методики викладання математики у своїх класах [1]

Література

1. Звіти/дані. URL: <http://testportal.gov.ua/zvity-dani-2,3>
2. Мартиненко В. Сутнісні характеристики читацької компетентності молодших школярів. Початкова школа. 2013. № 12. С. 3–7.
3. Наказ МОН України від 09.02.2018 №118 «Про проведення першого циклу моніторингового дослідження стану сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи». URL: <http://bit.ly/2IDH9ZD>
4. Про освіту: Закон України № 2145-VIII від 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/>
5. Раков С. А. Математична освіта: компетентнісний підхід з використанням ІКТ: монографія. Харків, 2005. 360 с.

УДК 378:373.2.011.3 -051] 008-029:7

Онищук І.А.

доктор педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики
дошкільної та початкової освіти

Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної
академії ім. Тараса Шевченка

ionuschyk@gmail.com

РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ САМОВИРАЖЕННЯ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО У КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми. Сучасна концепція освіти спрямована на реформування та розвиток суспільства [3]. Відродження гуманістичної традиції